

תוכן עניינים מפורט

- א הקדמה – מאת פרופ' יורם דנציגר – שופט (בדימ') של בית המשפט העליון
ג הקדמת המחבר

כרך א

שער ראשון: מבוא ועקרונות כלליים

- פרק 1 – מבוא לדיני הראיות בישראל
3
1. מבוא כללי לדיני הראיות
5
2. מבוא היסטורי לדיני הראיות
7
א. התקופה העות'מנית (1517 עד 1922)
7
ב. תקופת המנדט הבריטי (1922 עד 1948)
8
ג. התקופה הישראלית (משנת 1948 ועד ימינו)
10
3. תחולה בזמן של דיני הראיות
14

- פרק 2 – תכליות דיני הראיות בישראל
19
1. מבוא
21
2. בירור האמת כתכלית
21
א. תכליתם של דיני הראיות בבירור האמת
21
ב. אמת עובדתית ואמת משפטית
25
ג. חקר האמת מול ערכים אחרים במשפט הפלילי
31
(1) תכליתם של דיני הראיות בבירור האשמה
35

37	(2) תכליתם של דיני הראיות בבירור חפות
39	ד. חקר האמת מול ערכים אחרים במשפט האזרחי
40	3. הקצאת סיכוני משגה
40	א. תכלית דיני הראיות בהקצאת סיכוני משגה בין הצדדים
	ב. הקצאת סיכוני משגה בהליך הפלילי: תכלית ההגנה על חפים מפשע
42	
	ג. הקצאת סיכוני משגה בהליך האזרחי: חלוקת טעויות שווה בין בעלי הדין
48	
52	4. דיני ראיות והזכות להליך הוגן
57	5. תפישת המוסר של דיני הראיות
57	א. התיאוריות המוסריות של המשפט
58	ב. דיני הראיות בראי תורת המוסר הדאונטולוגית
63	ג. דיני הראיות בראי תורת המוסר התועלתנית
67	6. דיני ראיות ואמון הציבור
68	א. על חשיבותו של אמון הציבור במערכת המשפט
73	ב. עשיית צדק ומראית פני הצדק
83	פרק 3 – המסגרת החוקתית של דיני ראיות
85	1. המהפכה החוקתית
86	2. השפעת המשפט החוקתי על דיני ראיות
	3. השלב הראשון של הבחינה החוקתית: פגיעה של דיני ראיות בזכויות חוקתיות
87	
	4. השלב השני של הבחינה החוקתית: חוקתיות הפגיעה בזכויות (בדיקת תנאיה של פסקת ההגבלה)
90	
	א. התנאי הראשון: הפגיעה בזכות נעשתה בחוק (או מכוח הסמכה מפורשת בו)
90	
90	ב. התנאי השני: החוק הולם את ערכיה של מדינת ישראל

91	ג. התנאי השלישי: החוק נועד לתכלית ראויה
	ד. התנאי הרביעי: הפגיעה בזכות החוקתית אינה עולה על הנדרש (דרישת המידתיות)
91	5. השלב השלישי של הבחינה החוקתית: התרופה בגין פגיעה שלא כדין בזכות חוקתית
93	
98	6. פסקת שמירת הדינים
98	7. התייחסות חוקתית להוראות ולכללים ראייתיים
98	א. רף ההוכחה הפלילי
100	ב. חזקת החפות
102	ג. זיכוי מחמת הספק
106	ד. המעבר מקבילות למשקל
108	ה. עדות שמועה וחריגיה
111	ו. חיסיון מפני הפללה עצמית
112	ז. תוספות ראייתיות
115	פרק 4 – הכלל בדבר הרלוונטיות
117	1. כללי
122	2. נפקותו של מבחן הרלוונטיות
122	3. העיקרון בדבר השייכות לעניין
126	4. ההצדקות לכלל בדבר הרלוונטיות
127	5. הכלל בדבר הרלוונטיות בחקירת עדים
129	6. מבחן הרלוונטיות והאיסור על חשיפת עברו הפלילי של הנאשם
	7. הכלל בדבר הרלוונטיות והאיסור על חקירתו של נפגע עבירת מין על עברו המיני
129	
132	8. התנגדות לראיה בלתי רלוונטית

133	פרק 5 – התניה על דיני ראיות
135	1. כללי
135	2. התניה על דיני הראיות בדין האזרחי
138	3. התניה על דיני הראיות בדין הפלילי

שער שני: קבילות ראיות

147	פרק 6 – כללי קבילות
149	1. כללי – קבילות מהי?
150	2. המעבר מקבילות למשקל
154	3. הגשת ראיות לבית המשפט וקבילות השימוש שניתן לעשות בהן
	4. קבילות לעצם אמיתות התוכן להבדיל מקבילות לעצם אמירת הדברים
156	
157	5. האפשרות לקבוע בהלכה הפסוקה את כללי הקבילות והפסילה
159	6. התניה מוסכמת על כללי קבילות
162	7. קבלת ראיה בלתי קבילה
162	א. ראיה שנתקבלה שלא כדין – סעיף 56 לפקודת הראיות
169	ב. פסלות שופט
172	ג. הגנה מן הצדק
174	ד. משקלה של ראיה שאינה קבילה
175	8. ראיה ש"כמעט" נפסלה
177	9. ערעור על החלטה בדבר קבילותה או פסילתה של ראיה

181	פרק 7 – קבילותה של ראיה – סוגי ראיות
183	1. מבוא
185	2. קבילות מסמכים
189	3. קבילות סליל הקלטה

194	קבילות תצהירים, הודעות ואמרות חוץ	.4
196	קבילות הודאות	.5
196	א. הודאת חוץ של נאשם בהליך פלילי	
203	ב. הודאת חוץ של בעל דין בהליך אזרחי	
204	קבילותן של ראיות חפציות	.6
206	קבילותן של ראיות מדעיות	.7
211	פרק 8 – כללי פסילת ראיות	
213	1. מבוא	
215	2. פסילת ראיות שהושגו שלא כדין	
215	א. כללי	
	ב. הכלל הפוסל הודאת חוץ של נאשם שלא הייתה "חפשית ומרצון" – סעיף 12 לפקודת הראיות	
220	(1) כללי	
223	(2) תכליותיו של כלל הפסילה	
	(3) התנאים להחלת כלל הפסילה – המבחן של "חפשית ומרצון"	
226	(4) פעולות ותרגילי חקירה אסורים	
234	(א) נקיטת אלימות ואיום באלימות	
236	(ב) שימוש בשיטות תחקור בלתי הוגנות	
237	(ג) יצירת לחצים נפשיים בלתי הוגנים	
239	(ד) שימוש בתחבולות בלתי הוגנות	
240	(ה) נקיטה של אמצעי פיתוי והשאה בלתי הוגנים	
243	(ו) הפעלת מדובבים	
246	(1.ו) ריבוי מדובבים	
248	(2.ו) התמריצים שניתנו למדובב בתמורה לפעילותו	
249		

- 250 (3.ו) תיעוד פעולת הדיבוב
- 250 (ז) "ייעוץ משפטי" שניתן לנאשם מאת חוקריו
- 251 (5) בירור טענת פסלותה של הודאה – "משפט זוטא"
- ג. הכלל הפוסל ראייה אשר קבלתה במשפט תפגע באופן מהותי בזכותו של הנאשם להליך הוגן – הדוקטרינה בדבר הפסילה הפסיקתית
- 258
- 258 (1) כללי
- (2) תחולתה של דוקטרינת הפסילה הפסיקתית על כלל הראיות
- 261
- 265 (3) תכליותיה של הדוקטרינה בדבר הפסילה הפסיקתית
- (4) התנאים להחלתה של הדוקטרינה בדבר הפסילה הפסיקתית
- 267
- 267 (א) השגת הראייה "שלא כדין"
- (ב) פגיעה שלא כדין בזכותו של הנאשם להליך הוגן בניגוד לפסקת ההגבלה
- 270
- (1) אופייה וחומרתה של אי החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראייה
- 271
- (2) מידת ההשפעה של אמצעי החקירה הפסול על הראייה שהושגה
- 274
- (3) הנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילת הראייה
- 275
- (4) תחולתה של הדוקטרינה במצב שבו אין לכך נפקות לעניין ההרשעה
- 280
- (5) תחולתה של הדוקטרינה במצב שבו נפגע צד שלישי (שאינו הנאשם)
- 281
- (6) "פרי העץ המורעל" – פסילת ראיות נגזרות
- 281

	(7) אי החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת	
286	הראיה	
	(א) פגיעה בזכות ההיוועצות בעורך	
286	דין ובחובת היידוע על זכות זו	
	(ב) פגיעה בזכות השתיקה והפרת	
289	הזכות לקבל אזהרה	
292	(ג) חיפוש ללא הסכמה	
295	(ד) פעולות ותרגילי חקירה אסורים	
296	(8) בירור טענת פסלותה של ראיה	
300	ד. הכלל הפוסל האזנת סתר אסורה – סעיף 13 לחוק האזנת סתר	
300	(1) כללי	
302	(2) כלל הפסילה	
309	(3) החריגים לכלל הפסילה	
	(א) הליך פלילי בשל עבירה לפי חוק זה – סעיף	
309	13(א)(1)	
	(ב) הליך פלילי בשל עבירת פשע חמור, אם בית	
310	המשפט הורה על קבילותה – סעיף 13(א)(2)	
	רישא	
	(ג) סדרי הדין לבחינת קיומו של חריג לכלל	
312	הפסילה	
	ה. הכלל הפוסל ראיה שהושגה בפגיעה בפרטיות – סעיף 32	
314	לחוק הגנת הפרטיות	
314	(1) כללי	
316	(2) כלל הפסילה	
321	(3) החריגים לכלל הפסילה	
321	(א) הליך משפטי בשל עבירה או עוולה לפי חוק זה	
321	(ב) הסכמת הנפגע	

322	(ג) בית המשפט התיר, מטעמים שיירשמו, להשתמש בחומר
326	(ד) לפוגע, שהוא צד להליך, יש הגנה או פטור לפי החוק
331	(ה) סדרי הדין לבחינת קיומו של חריג לכלל הפסילה
332	3. הכלל הפוסל ראיה שאינה הראיה הטובה ביותר
334	4. הכלל הפוסל עדות סברה
335	5. הכלל הפוסל עדות שמועה
339	6. הכלל הפוסל ראיות על אופיו הרע של הנאשם
341	7. הכלל הפוסל שימוש בפסק דין כראיה
345	פרק 9 – כלל הראיה הטובה ביותר
347	1. תיאור הכלל, תחולתו וההצדקות לקיומו
349	2. ביקורת שניתן להפנות נגד הכלל
352	3. חריגים לכלל, והמעבר מקבילות למשקל
356	4. סיכום

שער שלישי: משקל ראיות

361	פרק 10 – כללי משקל
363	1. בין קבילות למשקל
369	2. הערכת עדות
371	3. התרשמות בלתי אמצעית מאופן מתן העדות
372	4. בחינת תוכן העדות
374	5. מאפייני העד
375	6. בין אמינות העד למהימנות העדות

377	הקשר בין הערכת מהימנות לבין משקל	.7
378	"זיהום" עדות	.8
379	כבישת עדות	.9
382	סתירות בעדות	.10
383	פלאגין דיבורא	.11
387	משקלה של עדות שבחקירתה הראשית נשאלו שאלות מדריכות	.12
	משקלה של עדות כאשר הזכות לחקור את העד בחקירה נגדית נמנעה	.13
389	מבעל הדין	
400	משקלה של עדות שלצרכיה רוענן זכרונו של העד	.14
401	כלל הראיה המירבית	.15
403	הימנעות בעל דין מלהביא ראיה בסוגיה הנוגעת ליריעת המחלוקת	.16
406	הימנעות בעל דין מלחקור עד או בעל דין בסוגיה הנוגעת למחלוקת	.17
406	(א) אי חקירת עד	
407	(ב) אי חקירת בעל דין או נאשם	
411	הימנעות מעריכת עימות של החשוד עם עדי הצד שכנגד	.18
412	הכלל האוסר על סיוע עצמי	.19
415	פרק 11 – הערכת מהימנות – סוגי עדים	
417	1. כללי	
417	2. הערכת מהימנותו של נפגע עבירת מין	
427	3. הערכת מהימנותו של עד שהוא ילד או קטין	
431	4. הערכת מהימנותו של עד הלוקה בנפשו או בשכלו	
433	5. הערכת מהימנותו של עד מומחה	
435	6. הערכת מהימנותו של עד שותף לעבירה או של עד מדינה	
435	א. הערכת מהימנותו של שותף לעבירה	
437	ב. הערכת מהימנותו של עד מדינה	

438	הערכת מהימנותו של עד "בעל עניין"	.7
439	הערכת מהימנותם של בעל דין ושל נאשם	.8
439	א. הערכת מהימנותו של נאשם	
444	ב. הערכת מהימנותו של בעל דין בהליך אזרחי	
449	פרק 12 – משקלה של ראיה – סוגי ראיות	
451	1. מבוא	
451	2. משקלה של עדות	
456	3. משקלה של ראיה חפצית או מסמך	
458	4. משקלה של ראיה מדעית	
459	5. משקלה של הודאת בעל דין	
459	א. הודאת חוץ של נאשם	
464	ב. הודאת חוץ של בעל דין בהליך אזרחי	
466	6. משקלה של ראיה שאינה קבילה	
468	7. משקלה של ראיה ש"כמעט" נפסלה	
471	פרק 13 – התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי מהימנות ומשקל	
473	1. התערבות בממצאי מהימנות ומשקל	
473	א. כלל אי ההתערבות וחריגיו	
480	ב. התערבותה של ערכאת ערעור בהליכים פליליים	
481	ג. התערבותה של ערכאת ערעור בהליכים אזרחיים	
	2. התערבותה של ערכאת ערעור בממצאי מהימנות כשמדובר בנפגע	
482	בעבירת מין	

שער רביעי: דרכי הוכחה

- פרק 14 – הכלל בדבר הקפאת הזכירה שבעבר
- 489
1. תיאור הכלל, תחולתו וההצדקות לקיומו
- 491
2. ביקורת שניתן להפנות נגד הכלל
- 497
3. סיכום
- 499

- פרק 15 – נזק ראייתי ומחדלי חקירה
- 501
1. נזק ראייתי במשפט האזרחי
- 503
- א. מבוא
- 503
- ב. העברת נטל ההוכחה
- 503
- ג. נזק ראייתי כראש נזק מהותי
- 512
2. נזק ראייתי במשפט הפלילי
- 516
- א. הכלל בדבר הראיה המירבית (המקסימלית)
- 516
- ב. מחדלי חקירה
- 517
- ג. הדוקטרינה בדבר הנזק הראייתי במשפט הפלילי
- 523

- פרק 16 – ידיעה שיפוטית
- 531
1. "מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה" – הידיעה השיפוטית ונפקויותיה
- 533
2. מהי ידיעה שיפוטית?
- 535
- א. עובדות הידועות לכול
- 536
- ב. עובדות הניתנות לבירור מידי
- 537
- ג. השימוש בעקרון הידיעה השיפוטית בפסיקה הישראלית
- 538
- ד. על ההבחנה בין "ידיעה שיפוטית" לבין "ידיעה פרטית" או "ידיעה אישית" – הכלל האוסר על שימוש בידיעה פרטית
- 544

- 546 (1) חריג לכלל: הערכת מהימנותם של עדים
- (2) חריג לכלל: ידיעה שיפוטית מיוחדת – ידיעה שיפוטית
- 551 של ערכאות בעלות מומחיות
- 553 3. ידיעה שיפוטית של הדין
- 558 4. עובדות הנמצאות בידיעה שיפוטית מכוח תכיפות הוכחתן
- 559 5. סתירת הידיעה השיפוטית
- 559 א. מעמדה הראייתי של הידיעה השיפוטית
- 564 ב. ידיעה שיפוטית "דרך כלל" וחזקה שבעובדה